

Information om förekomst av smalvingad blomböck (*Strangalia attenuata*) rödlistad (NT) samt andra naturvärden i Källtorp, Nacka kommun.

Naturskyddsföreningen i Nacka tillsammans med andra föreningar har tidigare tillskrivit länsstyrelsen med information om kultur- och naturmiljön i Källtorp med anledning av Nacka kommuns överklagan av Länsstyrelsens beslut 525-16527-2022 om fotbollsplaner i Källtorp, Mark och miljödomstolens mål M 3326-22.

Vi vill nu informera om naturvärden som inte framkommit i de inventeringar som gjorts tidigare. Det mest intressanta gäller förekomst av långhorningen smalvingad blomböck (*Strangalia attenuata*) rödlistad (NT) i Källtorp. Vid besök på platsen den 28 juli 2022 kunde 2 exemplar ses av denna sällsynta skalbagge. Arten har tidigare påträffats i Nackareservatet med flest observationer i området mellan Dammtorpssjön vid Nedre lusse gårde och Källtorpssjön vid Stengärdet.

Arten är rödlistad som Nära hotad och på Artfakta, Artdatabanken, SLU, framgår att:

”Antalet lokalområden i landet skattas till 150 (100-300). Förekomstarean (AOO) skattas till 600 (400-1200) km². Det föreligger indikation på eller misstanke om populationsminskning. Minskningen avser kvalitén på artens habitat. Beroende på vilka av de skattade värdena som används varierar bedömningen från Nära hotad (NT) till Sårbar (VU). Baserat på de troligaste värdena hamnar arten i kategorin Nära hotad (NT). De skattade värdena för förekomstarean ligger i närheten av gränsvärdet för Sårbar (VU). Detta i kombination med att utbredningsområdet är kraftigt fragmenterat och fortgående minskning förmodligen förekommer gör att arten uppfyller kriterierna för kategorin Nära hotad (NT).”

Vidare kan man läsa att: *”Eftersom arten gärna besöker blommor i små skogsgläntor är det viktigt att hålla dessa öppna och gynna deras blomrikedom.”*

”Arten förekommer ofta på mycket begränsade lokaler som ligger som isolat i landskapet. Enbart detta gör den mycket sårbar för förändringar i miljön som t.ex. kontinuitetsbrott i tillgången på yngelmaterial.”

Vid sökning i Artportalen framkommer att arten har fyra förekomstområden i Stockholms län. Utöver Nackareservatet är det Sätterskogens naturreservat, vid Ågestasjön samt Stora Vika i Nynäshamn. Utöver detta känner vi till en lokal för arten i Skarpnäs naturreservat i Nacka kommun. Det är tydligt att arten har mycket få lokaler i Stockholms län. I Nackareservatet har den alltid observerats i några enstaka exemplar vid fyndplatserna.



Smalvingad blombeck på nysört i Källtorp den 28 juli 2022.

Enligt Artfakta sker larvutvecklingen i död lövträdsved främst i ek och att den fullbildade skalbaggen visar sig i vita blommor (t.ex. röllika och spenört) från juli till mitten av augusti. Den behöver alltså tillgång på död ekved samt blomrika marker med röllika, nysört m.fl. vita blommor. Exploateringen av Källtorp skulle innebära att en blomrik lokal försvinner vilket missgynnar populationen av smalvingad blombeck i Nackareservatet.

Källtorp har inte inventerats avseende förekomst av insekter och det är något som ofta inte tillfredsställande fångas upp av Naturvärdesinventeringar (NVI). Vid besöket den 28 juli kunde konstateras att en stor mängd humlor och solitärbin och tambin uppehåller sig på platsen. Även mindre tåtelsmygare, luktgräsfjäril, ängsblombeck, fyrbandad blombeck, humlebagge, flera arter gräshoppor och vårtbitare m.m. noterades.

Även bålgeting observerades och den är en naturvårdsart som indikerar på hålträd och marker med gott om stora insekter som den har som föda.

Törnskata är en annan naturvårdsart som också observerades. En juvenil individ uppehöll sig på ängen men om häckning skett just här går inte att säga. Troligen har häckning skett på annat håll i Nackareservatet där lämpliga häckningsmiljöer med buskmarker och öppna marker finns. Men området är med sin insektsrikedom lämpligt som födosöksområde för törnskata.

Ett antal ladasvalor uppehöll sig också över området och födosökte vilket även det vittnar om att området hyser en rikedom på insekter.

Ovanstående understryker ytterligare att Länsstyrelsen gjorde rätt bedömning vid beslutet att förbjuda Nacka kommun att anlägga två konstgräsplaner med mera i Källtorp.

Vi hoppas att detta når Mark- och miljödomstolen inför beslut i mål M 3326-22.

Ronny Fors
Ordförande Naturskyddsföreningen i Nacka
ronny.fors@naturskyddsforeningen.se
073-802 45 43